

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER

EDIȚIA 2012-2013 / ETAPA NAȚIONALĂ – 5 iunie 2013

COMPER – COMUNICARE, CLASA a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.**

Citește cu atenție textele, apoi bifează răspunsul corect:

A. *Arborele genealogic este o reprezentare grafică între urmașii unei persoane, pentru a arăta schematic gradul de înrudire a acestora în diferitele familii. Procesul de pregătire a arborelui genealogic al unei persoane sau al unei familii este o parte a științei genealogice sau de etnografie.*

Relațiile dintre diferitele specii sau alte entități, despre care se presupune că au un strămoș comun, sunt reprezentate de arborele filogenetic. În științele auxiliare ale istoriei, se vorbește de arbore genealogic numai în cazul în care gradul de înrudire este reprezentat grafic în formă de arbore.

La arborele genealogic, persoana de referință, cu datele exact cunoscute, este poziționată la rădăcina arborelui. În ramurile de deasupra sunt trecuți copiii și alți descendenți, iar persoana cu același grad de rudenie mai tânără este trecută în stânga față de cei mai în vârstă. Arborele genealogic se poate reprezenta în diferite variațiuni. De exemplu, sunt incluse numai persoane cu același nume. Reprezentarea se poate face doar schematic sau se poate decora în diferite desene. Arborele genealogic se folosește și în domeniile: ereditate; programare; informatică; lingvistică.

(Text adaptat după <http://ro.wikipedia.org/wiki>)

B. *Vasile Cocoloș – zis și Exploratorul – hoinărea de când se știa prin toată lumea. Nu avea astâmpăr. Era mereu în căutare de necunoscut. Îi plăcea la nebunie să descopere locuri noi, oameni deosebiți, povești extraordinare. Plecărilor lui aveau însă și un scop precis, nu erau doar călătoriile de dragul aventurii. Vasile Cocoloș își căuta rădăcinile. Era dornic să știe cât mai multe despre rudele și strămoșii lui. Voia mai ales să afle de unde vine numele acesta care, pentru mulți, era tare ciudat. Astfel își construiseră de-a lungul timpului un arbore genealogic stufos și descoperiseră lucruri foarte interesante. Se pare că era cel puțin la a șaptea generație de Cocoloși. Vasile avea în familia lui învățători, medici, avocați, dar și circari, marinari, chelnerițe și balerine care trăiseră prin cele mai îndepărtate locuri.*

Tot umblând prin lume, Vasile Cocoloș a aflat și a văzut multe. Într-o bibliotecă unde a intrat la un moment dat să caute niște documente, a citit, absolut întâmplător, un articol în care se spunea că viața pe Pământ ar fi apărut după ce a suflat cineva în nările unui cocoloș de pământ. De atunci, Vasile a început nu doar să fie curios de rădăcinile numelui lui, ci să fie și foarte mândru de acest nume care, așa cum aflase deja, era la originea lumii.

În expedițiile lui, Vasile a ajuns în locuri care mai de care mai bizare. Într-o țară pe care a vizitat-o, oamenii își puteau folosi, de exemplu, al treilea ochi. Nu mai aveau nevoie de cei doi ochi, pentru că vedeau totul cu ochiul minții și al sufletului. Vedeau fără să se uite propriu-zis.

(Laura Grünberg, Cocoloș Free Zone)

C. *În pridvorul casei mele
E un cuib de rândunele.*

*Deși nu-s un bogătaș,
Am, deci, șase subchiriași.*

*Pentru că-s, uitai să spui,
Doi părinți și patru pui.*

*Părinții, nu știu cum fac, –
Toată ziua sunt în frac.*

*Chiar și dimineața zboară
Doar în ținută de seară.*

*Vrăbiile-i cam bârfesc
Cică prea se grozăvesc.*

*Dar eu, drept să spun, îi iert:
Sunt în haine de concert.*

*Puii-i văd ieșind în prag
Patru guri deschise larg.*

*Încât chiar mă preocup:
Ciocurile au și trup?*

*Ba mă-ntreb și alte fleacuri:
Trupurile au și fracuri?*

*Mor de curiozitate
Până aflu câte toate,*

*Dar m-oi lămuri ușor
La prima lecție de zbor.*

(Ana Blandiana, *Subchiriașii*)

I. ÎNȚIERE

- În textul A, este definită noțiunea de:
a. arbore genealogic; b. știință genealogică;
c. științe auxiliare ale istoriei; d. ereditate.
- Conform informațiilor din textul A, arborele genealogic se folosește în domenii ca:
a. desenul; b. muzica;
c. folclorul; d. lingvistica.
- Reprezentarea persoanelor care se înscriu în același arbore genealogic se poate face:
a. numai schematic;
b. numai prin desene;
c. atât schematic, cât și prin desene;
d. numai prin consemnarea unor date referitoare la ereditate.
- O structură din textul B, care face referire la motivul pentru care personajul hoinărește prin lume, apare în varianta de răspuns:
a. *îi plăcea la nebunie să descopere locuri noi;*
b. *avea în familia lui învățători, medici, avocați;*
c. *a citit un articol;*
d. *a ajuns în locuri care mai de care mai bizare.*
- Vasile Cocoloș, personajul din textul B:
a. este convins că are un nume ciudat;
b. nu este interesat de propriul trecut;
c. este mândru de numele lui;
d. nu vrea să afle nimic despre rudele și strămoșii lui.

6. Într-o țară vizitată de personajul din textul **B**, oamenii:
- își puteau folosi al treilea ochi;
 - nu vedeau nimic;
 - știau totul despre apariția vieții;
 - erau lipsiți de suflet.
7. În textul **C**, o structură care face referire la familie este:
- Chiar și dimineața zboară/ Doar în ținută de seară.*;
 - Doi părinți și patru pui*;
 - Ciocurile au și trup?*;
 - Am, deci, șase subchiriași.*
8. Păsările la care se face referire în textul **C** sunt:
- vrăbiile;
 - rândunelele;
 - vrăbiile și rândunelele;
 - ciorile.
9. În textul **C**, o structură care face referire la spațiu este:
- La prima lecție de zbor*;
 - Chiar și dimineața zboară*;
 - În pridvorul casei mele*;
 - Trupurile au și fracuri?*
10. Există o legătură de sens între structurile din textele date în următoarea variantă de răspuns:
- Vasile avea în familia lui învățători, medici, avocați, – Am, deci, șase subchiriași.*
 - În expedițiile lui, Vasile a ajuns în locuri care mai de care mai bizare. – Puii-i văd ieșind în prag.*
 - Arborele genealogic este o reprezentare grafică între urmașii unei persoane. – Astfel își construise de-a lungul timpului un arbore genealogic stufos.*
 - Îi plăcea la nebunie să descopere locuri noi, oameni deosebiți, povești extraordinare. – Sunt în haine de concert.*
11. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din varianta de răspuns:
- re-pre-zen-ta-rea, sche-ma-tic, ge-nea-lo-gic, din-tre;
 - rep-re-zen-ta-rea, schem-a-tic, ge-ne-a-lo-gic, din-tre;
 - re-pre-zen-ta-rea, sche-ma-tic, ge-ne-a-lo-gic, din-tre;
 - re-pre-zen-ta-rea, sche-ma-tic, ge-ne-a-lo-gic, dint-re.
12. Se dau cuvintele: (1) *rătăcea*; (2) *căuta*; (3) *umbla*; (4) *mergea*. Dintre acestea, sunt sinonime adecvate pentru cuvântul subliniat în secvența: *Vasile Cocoloș – zis și Exploratorul – hoinărea de când se știa prin toată lumea*:
- numai (1);
 - (1) și (3);
 - toate;
 - (2) și (4).

- 13.** Verbul din secvența: *În expedițiile lui, Vasile a ajuns în locuri care mai de care mai bizare.* este:
- predicativ, la modul indicativ, timpul perfect compus;
 - copulativ, la modul indicativ, timpul perfect compus;
 - predicativ, la modul condițional-optativ, timp prezent;
 - predicativ, la modul condițional-optativ, timp perfect.
- 14.** Predicatul din secvența: *ci să fie și foarte mândru de acest nume* este corect analizat în varianta de răspuns:
- predicat nominal, alcătuit din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis, grad superlativ absolut;
 - predicat nominal, alcătuit din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis, grad superlativ relativ;
 - predicat verbal;
 - predicat nominal, alcătuit din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis, grad superlativ relativ de superioritate.
- 15.** Substantivul subliniat în secvența: *Voia mai ales să afle de unde vine numele acesta* are cazul și funcția sintactică:
- nominativ, subiect;
 - acuzativ, complement direct;
 - acuzativ, complement indirect;
 - nominativ, complement direct.

II. CONSOLIDARE

- 16.** Cuvântul subliniat în secvența: *Plecările lui aveau însă și un scop precis* este corect analizat în varianta de răspuns:
- atribut adjectival, adjectiv pronominal posesiv, caz genitiv;
 - atribut pronominal, pronume personal, forma accentuată, persoana a III-a, număr singular, caz genitiv;
 - atribut pronominal, pronume personal, forma accentuată, persoana a III-a, număr singular, caz dativ;
 - atribut adjectival, pronume personal, forma accentuată, persoana a III-a, număr singular, caz genitiv.
- 17.** Numeralul din secvența: *Se pare că era cel puțin la a șaptea generație de Cocoloși.* are funcția sintactică și cazul:
- atribut, caz acuzativ;
 - atribut, caz genitiv;
 - complement indirect, caz acuzativ;
 - nume predicativ, caz acuzativ.

18. În secvența: *Părinții, nu știu cum fac, –/ Toată ziua sunt în frac.* se sugerează:
- felul în care se îmbracă păsările personificate;
 - caracterul solemn al situației în care sunt implicate rândunelele;
 - culoarea albă a penelor;
 - aspectul caracteristic al rândunelelor.
19. Apare o personificare în următoarea secvență din textul C:
- Deși nu-s un bogătaş;*
 - Vrăbiile-i cam bârfesc;*
 - Doi părinți și patru pui;*
 - Chiar și dimineața zboară.*
20. Versul care conține un hiat și un diftong este:
- Vrăbiile-i cam bârfesc;*
 - Doar în ținută de seară;*
 - Dar m-oi lămuri ușor;*
 - La prima lecție de zbor.*
21. Cuvântul subliniat în secvența: *Dar m-oi lămuri ușor.* are valoare morfologică diferită decât în textul dat în varianta de răspuns:
- Balonul plutea ușor prin încăpere.
 - A învățat ușor pentru examen.
 - Zborul ușor al fluturelui era fascinant.
 - Memorează ușor orice poezie.
22. Forma accentuată corespunzătoare pronumelui subliniat în secvența: *Îi plăcea la nebunie să descopere locuri noi.* apare în varianta de răspuns:
- I-au dat dreptate.
 - Lui nu-i ajung banii.
 - Îi invită la el.
 - S-au bazat pe el.
23. Verbele din secvența: *un articol în care se spunea că viața pe Pământ ar fi apărut după ce a suflat cineva în nările unui cocoloș de pământ.* sunt, în ordine, la modul și timpul:
- indicativ, imperfect; condițional-optativ, prezent; indicativ, imperfect;
 - indicativ, imperfect; condițional-optativ, prezent; indicativ, perfect compus;
 - indicativ, imperfect; condițional-optativ, perfect; indicativ, perfect compus;
 - indicativ, perfect compus; condițional-optativ, perfect; indicativ, imperfect.

III. STANDARD

24. Modul dominant de expunere din textul B este narațiunea, deoarece:
- apare o succesiune de acțiuni, ordonate cronologic;
 - se prezintă caracteristicile unui peisaj;
 - predomină imaginile vizuale;
 - apar substantive și adjective cu rol de epitet în număr mai mare decât verbe.

- 25.** Conform informațiilor prezentate în textul **A**, alcătuirea unui arbore genealogic:
- este utilă în diferite domenii ale științei;
 - nu are nicio utilitate practică, având doar scop distractiv;
 - se aplică numai în domeniul istoriei;
 - are valabilitate limitată în timp.
- 26.** În textul **B**, enumerația: *Vasile avea în familia lui învățători, medici, avocați, dar și circari, marinari, chelnerițe și balerine care trăiseră prin cele mai îndepărtate locuri.* sugerează:
- diversitatea profesiilor pe care le îndeplinesc membrii familiei Cocoloș;
 - numărul mare al membrilor arborelui genealogic;
 - interesul familiei Cocoloș pentru explorarea lumii;
 - distanța mare la care se stabilesc unii dintre membri, față de ramura de bază a familiei Cocoloș.
- 27.** Întrebările din secvența: *Încât chiar mă preocup:/ Ciocurile au și trup?// Ba mă-ntreb și alte fleacuri:/ Trupurile au și fracuri?* sugerează:
- lipsa de interes a privitorului pentru puii de rândunică;
 - melancolia celui care studiază viața rândunecilor;
 - curiozitatea celui care privește cuibul rândunecilor;
 - bucuria privitorului la venirea primăverii.

IV. EXCELENȚĂ

- 28.** Secvența: *Nu mai aveau nevoie de cei doi ochi, pentru că vedeau totul cu ochiul minții și al sufletului.* sugerează că oamenii aveau:
- o mare putere de concentrare;
 - trăsături supranaturale;
 - capacitatea de a înțelege altfel realitatea;
 - numeroase cunoștințe despre suflet.
- 29.** În textele **B** și **C**, aspectele din realitate care inspiră universul fictiv sunt prezentate într-un stil:
a. sobru;	b. amuzant;
c. ironic;	d. melancolic.
- 30.** Următoarea afirmație este corectă:
- În textul **A**, apar enumerații cu rolul de a crea imagini artistice.
 - În textele **B** și **C**, apar aspecte caracteristice operelor literare.
 - Textul **A** nu transmite sentimentele autorului.
 - În cele trei texte apar imagini artistice vizuale.

GRILA DE NOTARE

Item	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rezultat	a	d	c	a	c	a	b	c	c	c	c	b	a	a	a

Item	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Rezultat	b	a	d	b	a	c	b	c	a	a	a	c	c	b	b